

ประกาศกรมศุลกากร

เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นในการประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

โดยที่กรมศุลกากรในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมายเห็นควรประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว บรรลุตามเป้าหมายในการมีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น การพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ การลดความซ้ำซ้อนและขัดแย้งกันของกฎหมาย การลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความเป็นธรรมในสังคม และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ในการประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กรมศุลกากรจะต้องดำเนินการโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ตลอดจนดำเนินการตามแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีกำหนด ซึ่งจะต้องมีการประกาศการเปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและแนวทางดังกล่าว กรมศุลกากรจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

๑. การรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ กฎหมายที่เปิดรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎที่ออกตามพระราชกำหนดดังกล่าว

๑.๒ ผู้เกี่ยวข้องที่จะทำการรับฟังความคิดเห็น

- (๑) หน่วยงานของรัฐ
- (๒) หน่วยงานภาคเอกชน
- (๓) ประชาชนทั่วไป

๑.๓ วิธีรับฟังความคิดเห็น

กรมศุลกากรจะดำเนินการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย <https://www.law.go.th> และเว็บไซต์กรมศุลกากร <https://www.customs.go.th>

๑.๔ ระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น

วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๗

๑.๕ รอบระยะเวลาการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

การประเมินผลสัมฤทธิ์ในครั้งนี้ เป็นการประเมินผลการบังคับใช้พระราชกำหนด พิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม นับแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๑ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๖

๒. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ วัตถุประสงค์ของพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกองค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization: WCO) และเป็นภาคีสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยระบบฮาร์โมนีซ์เพื่อการจำแนกประเภทและการกำหนดรหัสสินค้า (ทำ ณ กรุงบรัสเซลส์ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๒๖) อนุสัญญาฯ กำหนดว่า พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนีซ์ (Harmonized System: HS) ต้องได้รับการปรับปรุงให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับรูปแบบการค้าระหว่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีการผลิตสินค้า ตลอดจนใช้เป็นเครื่องมือสำหรับควบคุมและรักษาสภาพแวดล้อม สุขอนามัยของโลก โดยมีการปรับปรุงทุก ๆ ๔ ถึง ๖ ปี ที่ผ่านมา องค์การศุลกากรโลกได้มีการปรับปรุง พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนีซ์ ในปี ค.ศ. ๑๙๙๒ ปี ค.ศ. ๑๙๙๖ ปี ค.ศ. ๒๐๐๒ ปี ค.ศ. ๒๐๐๗ ปี ค.ศ. ๒๐๑๒ ปี ค.ศ. ๒๐๑๗ และปี ค.ศ. ๒๐๒๒

ประเทศไทยในฐานะประเทศภาคีสมาชิกอาเซียนได้ร่วมลงนามและรับพิธีสารว่าด้วยการนำพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์อาเซียนมาใช้ (The Protocol Governing the implementation of the AHTN) โดยพิธีสารดังกล่าว กำหนดให้ประเทศสมาชิกอาเซียนใช้พิกัดศุลกากรฮาร์โมนีซ์อาเซียน (ASEAN Harmonised Tariff Nomenclature: AHTN) ในระดับ ๘ หลักร่วมกันซึ่งประกอบด้วยพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนีซ์ในระดับ ๖ หลัก และเพิ่มตัวเลขในหลักที่ ๗ และ ๘ รองรับรายการสินค้าประเภทย่อยอาเซียน

๒.๒ มาตรการสำคัญของกฎหมายที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหา

พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีเนื้อหาที่เป็น มาตรการสำคัญของกฎหมายซึ่งประกอบด้วย ๒ ส่วน ได้แก่

(๑) บทบัญญัติของกฎหมาย มีจำนวน ๒๓ มาตรา มีประเด็นหลัก ดังนี้

(๑.๑) การเรียกเก็บภาษีศุลกากร (มาตรา ๔ และ มาตรา ๔/๑)

(๑.๒) การใช้อัตราอากร การสำแดงพิกัดอัตราศุลกากร และการประเมินอากรของ ตามสภาพและราคา (มาตรา ๕ ถึง มาตรา ๙)

(๑.๓) การหลุดพ้นหรือสิ้นสุดสิทธิที่ได้รับการลดหรือยกเว้นอากร (มาตรา ๑๐ และ มาตรา ๑๑)

(๑.๔) การลดอัตราอากรหรือยกเว้นอากร หรือเรียกเก็บอัตราอากรพิเศษ (มาตรา ๑๒) การเรียกเก็บอากรพิเศษเพื่อตอบโต้การทุ่มตลาด (มาตรา ๑๓)

(๑.๕) การปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศ (มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๔ ทวิ และ มาตรา ๑๔ ตริ)

(๑.๖) อำนาจการพิจารณาถิ่นกำเนิดสินค้าและการตีความพิกัดอัตราศุลกากรล่วงหน้า (มาตรา ๑๔ จัตวา และมาตรา ๑๕/๑)

(๑.๗) อำนาจตีความพิกัดอัตราศุลกากรของอธิบดีกรมศุลกากร (มาตรา ๑๕)

- (๒) บัญชีแนบท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากรฯ ประกอบด้วย ๔ ภาค ได้แก่
- ภาค ๑ หลักเกณฑ์การตีความ มีจำนวน ๖ ข้อ
 - ภาค ๒ พิกัดอัตราอากรขาเข้า มีจำนวน ๙๗ ตอน
 - ภาค ๓ พิกัดอัตราอากรขาออก มีจำนวน ๙ ประเภท
 - ภาค ๔ ของที่ได้รับยกเว้นอากร มีจำนวน ๑๙ ประเภท

ทั้งนี้ ความของภาค ๑ และภาค ๒ เป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ โดยการอนุวัติการ (Implementation) พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนีและพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีอาเซียน จากการศึกษาที่ประเทศไทยได้นำพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนีมาใช้ตามข้อผูกพันของประเทศสมาชิกองค์การศุลกากรโลกตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็นต้นมา ได้มีการปรับปรุงบทบัญญัติของกฎหมายครั้งล่าสุดตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยเพิ่มการพิจารณาถิ่นกำเนิดสินค้าและการตีความพิกัดอัตราศุลกากรเป็นการล่วงหน้า และได้มีการปรับปรุงแก้ไขบัญชีแนบท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากรฯ ภาค ๓ พิกัดอัตราอากรขาออก และภาค ๔ ของที่ได้รับยกเว้นอากร

ในส่วนของภาค ๒ พิกัดอัตราอากรขาเข้า ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งมีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อให้สอดคล้องกับพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนี ฉบับปี ค.ศ. ๒๐๒๒ (HS2022) และพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีอาเซียนฉบับปี ค.ศ. ๒๐๒๒ (AHTN2022)

๒.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะประชาชนจะได้รับจากการมีกฎหมาย

การที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกองค์การศุลกากรโลกและเป็นภาคีตามอนุสัญญา ระหว่างประเทศว่าด้วยระบบฮาร์โมนีเพื่อการจำแนกประเภทและการกำหนดรหัสสินค้าและในฐานะประเทศภาคีสมาชิกอาเซียนได้ร่วมลงนามและรับพิธีสารว่าด้วยการนำพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีอาเซียนมาใช้ต้องทำการปรับปรุงพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีอาเซียนให้เป็นฉบับปัจจุบัน ด้วยเหตุดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการตราพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสากล และการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ โดยการอนุวัติการพิกัดศุลกากรฮาร์โมนีอาเซียนฉบับปัจจุบันให้เป็นกฎหมายภายในประเทศ และปรับปรุงอัตราอากรเพื่อการลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความเป็นธรรมในสังคม และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๒.๔ ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมาย

(๑) การตีความพิกัดอัตราศุลกากร

หลักการของการตีความ วินิจฉัย หรือจำแนกประเภทของของในพิกัดอัตราศุลกากรของพนักงานศุลกากรซึ่งได้กระทำตามหน้าที่หรือซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมศุลกากร ให้ถือตามหลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากร ในภาค ๑ หลักเกณฑ์การตีความ ท้ายพระราชกำหนดนี้ ประกอบคำอธิบายพิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนี (Harmonized System Explanatory Notes: HSEN) ขององค์การศุลกากรโลก แต่ยังไม่ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้เป็นมาตรฐานและประกันความเป็นธรรมในการเรียกเก็บอากรแก่ผู้นำของเข้าและผู้ส่งของออกในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงการตีความ วินิจฉัย หรือจำแนกประเภทของของในพิกัดอัตราศุลกากรซึ่งเคยได้มีการการตีความ วินิจฉัย หรือจำแนกประเภทของของไว้แล้วอันอาจส่งผลกระทบต่อ การเรียกเก็บอากรย้อนหลังที่เพิ่มขึ้น

(๒) หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการยกเว้นอากรของของตามภาค ๔

บทบัญญัติในภาค ๔ ของที่ได้รับยกเว้นอากร ท้ายพระราชกำหนดนี้ ในส่วนของอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการยกเว้นอากรให้กับของมีความแตกต่างกันในแต่ละประเภท โดยบางประเภทกำหนดให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมศุลกากรด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง บางประเภทกำหนดให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมศุลกากร และบางประเภทมิได้กำหนดให้อำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขไว้ จึงทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับในประเภทซึ่งกฎหมายไม่ได้ให้อำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขไว้ ทำให้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการยกเว้นอากรสำหรับของตามประเภทดังกล่าวขาดความชัดเจนและอาจไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์

๒.๕ สถิติการดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมาย

พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นกฎหมายภาษีอากรที่กำหนดอัตราอากรของของที่นำเข้ามาหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร การเรียกเก็บภาษีศุลกากร สิทธิพิเศษทางภาษีอากร และการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ จึงไม่มีบทจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนโดยตรง และไม่มีบทกำหนดโทษทางอาญาหรือทางปกครองในกฎหมาย ด้วยเหตุนี้ จึงไม่มีการดำเนินคดีหรือลงโทษทางอาญาหรือทางปกครองตามพระราชกำหนดดังกล่าว

โดยที่กฎหมายนี้มีลักษณะเป็นกฎหมายภาษีอากร จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องรับฟังความคิดเห็นจากทั้งบุคคลในองค์กรและบุคคลภายนอก รวมทั้งหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากที่สุดในการพิจารณาแก้ไข หรือปรับปรุงกฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการมีกฎหมายดังกล่าว

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นายธีรชัย อัดนวนานิช)

อธิบดีกรมศุลกากร